



Gledališče

Theresia Walser:
Taka sem kot vi,
rada imam jabolka

režiser **Boris Ostan**

Mestno gledališče ljubljansko



Predzadnja premiera sezone v Mestnem gledališču ljubljanskem postavi v središče žene treh svetovnih voditeljev držav, ki se zberejo pred tiskovno konferenco. Imelda Marcos (Jette Ostan Vejrup), Leila Ben Ali (Tjaša Železnik) in Margot Honecker (Ajda Smrekar) so vladale državam v različnih političnih sistemih in časovnih obdobjih, vse pa so podobno dočakale konec.

Imelda Marcos je bila prva dama Filipinov dobri dve desetletji, ni pa bila samo žena, ampak posredno in neposredno zelo vključena v državno politiko. Večino časa je uživala veliko podporo prebivalcev, dokler nista bila leta 1986 z možem po množičnih protestih prisiljena zapustiti državo. Državo sta prek korupcije in pranja denarja oropala za več milijard dolarjev. Imelda je pametna, izobražena in urejena, njena zbirka čevljev je neskončna, predvsem pa dostojanstvena. Zaveda se, da njen mandat ne bi mogel trajati v nedogled in da sta z možem ustvarila tako zloglasno zapuščino, da ne bosta kmalu pozabljena.

Leila Ben Ali je najmlajša gostja in tudi njena politična vpetost se je končala pred najmanj časa, v času arabske pomladi. Z možem sta vladala Tuniziji slabih dvajset let, potem sta se s tremi otroki morala odseliti v Savdsko Arabijo. Leta 2011 so ju z možem v Tuniziji obsodili na 35 let zavora. Leila Ben Ali je bila obsedena z bogastvom, predvsem z razkazovanjem tega. V izgnanstvu najbolj od vsega pogreša svoje drage preproge in preostalo premoženje, ki so ga morali pustiti za sabo.

Margot Honecker je bila ministrica za izobraževanje v Nemški demokratični republiki, njen mož Erich Honecker pa predsednik države. Spoznala sta se na potovanju v Moskvo na Stalinov rojstni dan. Njene prevzgojne metode so temeljile na disciplini, spoštovanju in ljubezni do komunizma. Po padcu berlinskega zidu je z možem in hčerjo zapustila državo, s hčerjo sta se ustalili v Čilu, kjer je Margot živela

preostanek življenja. Umrla je leta 2016. Še nekaj let pred smrtjo je v intervjujih zagovarjala nujnost postavitve zidu in zavračala idejo, da so nezadovoljni prebivalci NDR z organizirano revolucijo vrgli z oblasti komunistično partijo. Te tri ženske, ki so si nekoliko podobne, hkrati pa tudi različne, se v nedefiniranem času znajdejo v isti (prav tako nedefinirani) stavbi. Pričaka jih Gottfried (Mario Dragojevič), tolmač, ki se po najboljših močeh trudi opravljati svoje delo, ampak ga trmaste in samosvoje ženske spravljajo ob živce, dokler se ne skrije pred njimi na stranišče. Gottfried prevaja iz nemščine, saj tolmači samo besede Margot Honecker, preostali dve gospe sta očitno večji istega jezika, da se lahko sporazumevata med seboj in z Gottfriedom (ta jezik je verjetno angleščina). V površno režirani uprizoritvi junakinje govorijo same sebi ali četrti steni, vsekakor pa ne druga drugi. Ne poslušajo se, njihovi dialogi se ne nadaljujejo ali navezujejo na replike drugih dveh. Sprašujem se, zakaj sploh potrebujejo tolmača, če igralke govorijo druga čez drugo in se sploh ne poslušajo.

Prav tako ni jasno, kje sploh smo in kdaj. Po estetiki scenografije (podpisuje jo Dorian Šilec Petek) bi rekla, da na prelomu iz sedemdesetih v osemdeseta leta prejšnjega stoletja. Zakaj je bila ta odločitev sprejeta, iz predstave ni jasno, sploh če upoštevamo dejstvo, da je zgodovinsko gledano nemogoče najti časovno presečišče vladavin vseh treh političark in bi lahko bila čas in kraj dogajanja postavljena v bolj univerzalno okolje.

Po drugi strani je kostumografija (Belinda Radulović) pripisana vsaki osebi posebej, glede na njihovo starost, družbeni sloj in modne trende v času njihovega vladanja. Kostumografija z igalskimi kreacijami tvori prepričljiv portret teh monumentalnih žensk. Posamezni scenski elementi ne delujejo kot celota in niso povezani drug z drugim, dogajanje nima rdeče niti ali osrednjega dogodka. V predstavi je tako več nejasnosti kot česa drugega, k sreči pa dobra igalska zasedba naredi gledališki dogodek znosen.

NIKA ŠVAB

FOTO PETER GODANI



Drama, ki govori o soprogah treh nekdanjih diktatorjev in njihovem simultanem prevajalcu Gottfriedu.